

Türkiye'de can ve eğitim güvenliği ortadan kalktı

MC Hükümeti'nin üniversitelere el koymasına karşı, tüm demokratik güçler birleşmelidir.

Yurdumuzda üniversite gençliği, faşizme ve emperyalizme karşı verilen savaşta her geçen gün daha örgütlü bir biçimde yerini alıyor, toplumun diğer demokratik ve ilerici kesimleriyle sıkı bağlar kuruyor. Bu olumlu gelişmeleri engellemek, üniversite gençliğinin kararlı savaşımını kırmak isteyen MC Hükümeti, amacına ulaşmak için gençliğe yönelttiği saldırıları yoğunlaştırıyor.

Kasım ve aralık aylarındaki hükümetin baskıları ve komandoların saldırılarıyla birçok üniversite ocak ayı içinde kapıya zorlanmış, ülkemizdeki

yüksek öğrenim kurumlarına ağır darbeler vurulmuş, bütün öğrenci kitlesinin geleceğiyle oynamıştır.

Saldırılar Yine Yoğunlaşıyor

"Öğrenim ve can güvenliği kalmadığı" gerekçesiyle kapatılan üniversitelerin, 1 martta yeniden a-

larına, liselere ve hatta ortaokullara saldırılıyor, ilerici, yurtsever öğrenciler kurşunlanıyor.

Faşistler 8 mart akşamı, Kıbrıslı devrimci kardeşimiz Mehmet Ömer'i pusuya düşürerek öldürdüler. Türkiye'de bütün demokratik güçler bu cinayeti protesto ettiler. Kıbrıs'ta, Denktaş'ın Ulusal (!) Birlik Partisi hariç, tüm partiler faşistlerin Özer Elmas'tan sonra ikinci bir Kıbrıslı devrimciyi öldürmesini kınadılar. Kana susamış katiller Ankara'da da bir lise öğrencisi olan Ata Yıldırım'ı alçakça katlettiler. Bu iki cinayetten başka, 1 marttan bu yana faşistlerin saldırıları sonucu 13'ü ağır olmak üzere 150'den fazla öğrenci yaralandı. Ayrıca yüzlerce kişi polis tarafından gözaltına alındı, işkence edildi.

İhanet Cephesi'nin Amacı: Üniversitelere El Koymak...

MEHMET ÖMER
(1954 - 1976)

çılmasıyla gerici-faşist güçlerin, ilerici üniversite gençliğine saldırıları yeniden yoğunlaşmaya başladı. Yurdumuzun dört bir yanında üniversitelere, yurtlara, eğitim enstitülerine, öğretmen okul-

hanet Cephesi, halkımızın bağımsızlık ve demokrasi savaşımıyla iç içe geçmiş olan, "demokratik ve özerk üniversite" savaşımını kırmak için üniversitelere el...

(Arkası 4.de)

FAŞİST SALDIRILAR, İLERİCİ ÖĞRENCİLERİ DURDURAMAZ

FAŞİSTLERİN FRANSADA Kİ SALDIRILARI YIGINSAL GÖSTERİLERLE PROTESTO EDİLDİ.

MHP ve Ülkü Ocakları'nın, yurt dışındaki ilerici lere karşı giriştikleri faşist saldırılara, Fransa'da bir yenisi daha eklendi. Komandoların, devlet burslusu olarak yurt dışına gönderilmeye başlamasından sonra yoğunlaşan bu saldırıların amacı, yurt dışındaki ilerici öğrenci hareketini sindirmeye çalışmaktır.

Fransa'nın Tours şehrinde 26 şubat günü MHP'li 15 kişilik bir faşist komando grubu, Fransa Türkiye İlerici Öğrenciler Birliği (FTÖB) Tours Şubesi üyesi devrimci öğrencilere tabanca, bıçak ve demir çubuklarla saldırılar. Üç devrimci arkadaşımızı ağır yaralayan faşistler, daha sonra kaçtılar.

FAŞİZME KARŞI DAYANIŞMA:

ilerici işçi ve öğrenciler, bu saldırıyı Tours ve Paris'te düzenlenen iki mitingle yığinsal olarak protesto ettiler.

Tours'daki protesto mitingi, 4 mart perşembe günü, FTÖB-Tours'un yanı sıra Fransız Komünist Partisi, Sosyalist Parti, Komünist Öğrenciler Birliği, CGT Sendikaları, Fransa Ulusal Öğrenci Birliği (UNEF) ve Filistin, Tu

(Arkası 4.de)

İlerici işçi ve öğrenciler Çağlayangil'i protesto ettiler

Amerika'ya giderken Brityanya Dışişleri Bakanı Callaghan'la bir görüşme yapmak üzere Londra'ya uğrayan İhanet Cephesi Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil, Londra'da kendisi için hiç de

iç açıcı olmayan bir sürprizle karşılaştı. Türkiye Elçiliği binasına girerken aniden yükselen yuhalamalar ve protesto haykırırları karşısında neye uğradığını şaşırarak Çağlayangil, kurtuluşu kendisini apar topar elçiliğe atmakta buldu. Gösteride ilerici işçi ve öğrenciler, "Suntacılar hayır", "Demirel İstifa", "Faşist Türkiye İstifa", "Kahrolsun Faşistler", "Bağımsız Türkiye" sloganlarını bağırıyorlar. Dışişleri bakanı, arabasıyla elçilikten uzaklaşırken de yuhalamalarla "uğurlandı".

Çağlayangil daha sonra Londra'dan, Türkiye'deki Amerikan ve NATO üsleri konusunda efendi Kissinger'den yeni direktifler almak üzere Amerika'ya hareket etti.

MÜFETTİŞLİK ÖĞRENCİLERİN ÖRGÜTLENMELERİNE KARŞI ÇIKIYOR

Asıl görevi öğrencilerin sorunlarını çözümlemek olması gereken İngiltere Bölgesi Öğrenci Müfettişliği, öğrencilere yeni yeni sorunlar yaratmaktan başka bir şey yapmamaktadır.

Müfettişliğe giden öğrencilere birçok zorluklar çıkarılmakta, akademik çalışmalar kasıtlı olarak baltalanmaktadır. Bugüne kadar öğrencilerin hiçbir sorunuyla ilgilenmeyen Müfettişlik, üstelik onların örgütlenerek sorunlarını çözümlemelerini engellemeye çalışmaktadır.

Çeşitli bahanelerle birçok

(Arkası 4.de)

SAĞLI-"SOL"LU SALDIRILAR SÜRÜYOR

Maocular ve gericiler İTÖF'ü boy hedefi yaptılar

İngiltere'de okuyan Türkiye öğrencilerinin tek merkezli örgütü İTÖF'e yöneltilen sağlı-"sol"lu saldırılar, son zamanlarda yine yoğunluk kazanmış bulunuyor. Mao'cu Bozkurtlarla, Türkiye'de Bozkurtların bu konuda ağız ve

eylem birliği içinde olmaları na da şaşmamak gerekiyor. Çünkü onları İTÖF'e karşı birleşen temel neden, İngiltere'de ilerici temeller üzerinde serpilip gelişen sağlıklı bir öğrenci hareketinden duydukları korku ve hoşnutsuzluktur.

İngiltere'de Bir Yeni Türk Talebe Cemiyeti

İngiltere'de okuyan Türk öğrencilerinin İTÖF (İngiltere'deki Türk Öğrenciler Federasyonu) adında bir cemiyet temsil etmekteydi. Bu cemiyet diğer bir çok emsali gibi kısa zamanda komünistlerin eline geçmiştir. Fakat komünistler arasındaki Mao'cu ve Moskofcu ayrılığı maldır. Bu cemiyeti ele geçiren Marksistler, Moskofcu olduğu için Mao'cular en son kongrelerini bıçaklı tabancalı bir baskınla dağıttılar. Zaten komünist propagandası yapmaktan talebe dertleriyle uğraşmaya vakit bulamayan bu cemiyetten artık hayır gelmeyeceğini anlayan akıllı başındaki Türk talebeleri yeni bir cemiyet kurmuşlardır.

★ İNGİLTERE'DE

Türkiye komünistlerin yurdumuzda olduğu gibi İngiltere'de de birbiriyle kesif bir mücadeleye girdikleri. Aralelarında çıkan çatışmalarda dövülenler ve yaralananlar olduğu bildiriliyor. Gelen haberlere göre İngiltere Türk Öğrenci Federasyonu isimli Mao'cu komünistlerin eline geçmiştir. Rum imkânlarla gittikçe

İngiltere'de okuyan Türk öğrencilerinin İTÖF (İngiltere'deki Türk Öğrenciler Federasyonu) adında bir cemiyet temsil etmekteydi. Bu cemiyet diğer bir çok emsali gibi kısa zamanda komünistlerin eline geçmiştir. Fakat komünistler arasındaki Mao'cu ve Moskofcu ayrılığı maldır. Bu cemiyeti ele geçiren Marksistler, Moskofcu olduğu için Mao'cular en son kongrelerini bıçaklı tabancalı bir baskınla dağıttılar. Zaten komünist propagandası yapmaktan talebe dertleriyle uğraşmaya vakit bulamayan bu cemiyetten artık hayır gelmeyeceğini anlayan akıllı başındaki Türk talebeleri yeni bir cemiyet kurmuşlardır.

DURUM

BOZGUNCULARA FAŞİSTLERE GEÇİT YOK !

Faşist Türkiye'nin partisi MHP'nin Avrupa'daki örgütlenme çabaları ve ilerici öğrencilere karşı giriştiği saldırılar gittikçe artıyor. Özellikle Federal Almanya ve Fransa'nın Tours şehrinde tezgâhlanan son saldırılar buna birer örnektir.

İngiltere'de de kitleden soyutlanmış bir kaç faşist yeni örgütlenme çabalarına giriştiler ve sözde bir dernek kurdular. İngiltere'deki Türkiye öğrenci hareketinin sağlam temeller üzerinde gün geçtikçe kuvvetlenmesi, en geniş kitleleri örgütlemesi, bu bir aya faşiste fırsat vermiyor.

Yurt dışındaki faşistlerin eylemlerini arttırdıkları bir anda, iki-üç derneğin yönetimine çöreklenmiş kliklerin, bu dernekle ri İTÖF'den ayırma çabalarını faşistlerin ekmeğine yağ sürüyor. Kendi der grup çu çıkarları uğruna öğrenci hareketini bölme girişimleriyle anti-faşist savaşına ihanet ediyorlar.

Faşizme karşı mücadele edebilmek için örgütlü olmak, yek vücut, tek yumruk olarak hareket etmek gereklidir. Bu mücadeleye ihanet eden bozgunculara karşı çıkmak, bu birkaç dernekteki tüm ilerici arkadaşların yurtseverlik görevidir.

Anti-faşist, anti-emperyalist platformdaki tüm öğrencilerin demokratik kitle örgütü olan İTÖF, faşistlerin öğrenci kitlesine saldırmasına ve öğrenci hareketini bölme kalkan bozguncuların kirli amaçlarını gerçekleştirmelerine izin veremeyecektir.

gençlik

YABANCI ÖĞRENCİLER İRKÇİ POLİTİKAYA KARŞI EYLEMDE...

12 Mart "Eylem Günü"ne onbinlerce kişi katıldı

Britanya'daki Ulusal Öğrenci Birliği (NUS) ve Yabancı Öğrenciler Komitesi (CCOSO), yabancı öğrencilere uygulanan ayırımcı politikaya karşı yıllardan beri mücadele veriyorlar. Britanya'daki tüm ilerici parti ve kuruluşlar, sendikalar bu savaşı destekliyorlar.

NUS ve CCOSO'nun 12 martta ulusal çapta düzenledikleri "Yabancı Öğrenciler İçin Eylem Günü", yürütülen kampanyanın başarılı bir aşamasını oluşturdu. Eylem gününde bir basın toplantısı ve bir protesto yürüyüşü yapıldı.

12 mart sabahı düzenlenen basın toplantısına Türkiye'den öğrencileri temsilen İTÖF de katıldı. Toplantıda, hükümetin yabancı öğrencilere uyguladığı ayırımcı politika yerildi. Anti-demokratik baskıların değişik uluslardan öğrencilere etkileri hakkında, toplantıya katılan örgüt temsilcileri basına açıklamalarda bulundular.

12 Mart Yürüyüşü

Öğleden sonra ulusal çapta Londra'da düzenlenen protesto yürüyüşüne katılan

yağınasal oldu. 4000 öğrenci Britanya'nın dört bir tarafından gelerek yürüyüşte yerlerini aldılar. İTÖF'de bu yürüyüşe yağınasal olarak katıldı.

Londra'da 12 Mart yürüyüşüne katılmayı örgütlenme çalışmalarını özellikle dil okullarında yoğunlaştı. İTÖF Yönetim Kuruluna bağlı Dil Okulları Komitesi aktif bir çalışma gösterdi. Kurulan ekipler Londra'nın dört bir yanını dolaşarak basılan bildirileri dağıttılar. Öğrenci arkadaşlarla konuşmalar yapıldı ve her okul panosuna yürüyüş çağrıları asıldı. Ayrıca London School of Economics'de, Imperial College'da, Brunel ve diğer birçok üniversite ve kolejdeki Türkiye'den öğrencilere yürüyüş çağrısı yapıldı.

İTÖF'ün hemen hemen bütün dernekleri, olanakları çerçevesinde yürüyüşe katılmak üzere temsilciler gönderdiler. Londra'daki dil okulları, politenikler ve üniversitelerden ka-

* İTÖF 12 MART YÜRÜYÜŞÜNE YAĞINSAK OLARAK KATILDI *

tılma yoğun oldu. Yürüyüş boyunca Öğrenci Gençlik ve İlerici Yurtsever Gençlik gazeteleri satıldı. Yürüyüş sonunda İTÖF'ün, NUS'un kampanyasını tüm Türkiye'den öğrenciler adına desteklediğini belirten mesaj okundu.

12 Mart Yürüyüşünün Gösterdikleri

12 Mart yürüyüşü İngiliz öğrencilerle yabancı

öğrenciler arasındaki kardeşliği pekiştirdi. Öğrenci hareketini bir takım ırkçı çıkışlarla bölmek isteyenlerin heveslerini kursaklarında bıraktı.

Türkiye'den öğrenciler olarak İngiliz hükümetinin yabancı öğrencilere uygulamak istediği yeni anti-demokratik baskıların karşısında, saflarımızı örgütsel olarak İTÖF çatısı altında daha da sıklaştırmak zorundayız.

Yabancı öğrencilere uygulanan ayırımcı politikanın geçmişi:

Yabancı öğrencilere karşı uygulanan ayırımcı politika, 1967'de İşçi Partisi Hükümeti'nin politeniklerde 45 pound, üniversitelerde de 80 pound olan yabancı öğrencilerin okul harçlarını 250 pound'a çıkartmasıyla başladı. Bu anti-demokratik karar yağınasal protestolara yol açtı. Ancak, hükümet yükselen haklı protesto seslerine kulaklarını tıkayarak kararı değiştirmede. 1970'de iktidara gelen Muhafazakâr Parti, yabancı öğrencilerin okul harçlarını daha da arttırmak için girişimlerde bulundu. Öğrencilerin ve diğer demokratik güçlerin tepkisi karşısında bu girişimler sonuçsuz kaldı.

Şimdi ise "İşçi" Partisi Hükümeti, politikasıyla ekonomik krizin yükünü, işsizliğe ve hayat pahalılığına, kapitalizmin illetlerine karşı savaşacağı vaatleriyle oyalarını topladığı Britanya emekçilerinin sırtına yüklüyor. Eğitimde kısıtlamalar yaparak yalnız yabancı öğrencilere değil, Britanyalı öğrencilere de baskı uyguluyor.

Yabancı öğrencilerin 1976-1977 döneminde okul harçları %30 arttırılarak 416 pound'a çıkartılacak. Hükümet bu nunla da yetinmeyerek 1977-78 döneminde harçları 5 kat arttırıp 2080 pound'a çıkarmayı planlıyor.

YABANCI ÖĞRENCİLERİN YAPISI

Britanya'da öğrenim gören 95 bin yabancı öğrencinin %80'i az veya orta gelişmişlikteki ülkelerden gelmektedir. Bu ülkelerin bir çoğunda yüksek öğrenim yapma olanakları ya çok kısıtlıdır, ya da hemen hemen yok gibidir. Bunun da başlıca nedeni, başta Britanya olmak üzere bir çok emperyalist devletin bu ülkeleri yıllarca amansız bir sömürü altında tutmaları, onların gelişmelerini engellemeleridir.

Yabancı öğrencilerin büyük çoğunluğunu (3/4), son derece elverişsiz koşullarda kendi olanaklarıyla okumaya çalışanlar oluşturuyor. Geriye kalan 1/4'ünü ise, devlet veya diğer kurum ve şirketlerden aldıkları burslarla okuyanlar oluşturuyor. Bu durumda üniversite harçlarının arttırılması özellikle kendi olanaklarıyla okuyan öğrencilerin büyük zorluklarla karşı karşıya bırakacak. Bu anti-demokratik uygulamanın doğuracağı belli başlı sonuçları şöyle sıralayabiliriz:

● Harçlardaki bu büyük artış gerçekleştiği durumda en az 23 bin öğrenci öğrenimlerini yarıda bırakmak zorunda kalacak. Burslu öğrenciler ise burs aldıkları kurum ve şirketler karşısında yeni ek yükümlülükler altına girecekler.

● Az gelişmiş ülkelerin ayrıcalıklı sınıflarının çocukları eğitimlerini sürdürebilecekken, emekçi katmanların çocukları bu olanaktan yoksun kalacak.

● Yabancı öğrencilerin sınıfsal yapısındaki bu tür bir değişiklik doğal olarak Britanya öğrenci hareketini olumsuz yönde etkileyecek.

TÜRKİYELİ ÖĞRENCİLERİN DURUMU

Britanya'da halen 4000 Türkiye'den öğrenci öğrenim görmektedir. Bunların 500 kadarı devlet kurumlarından bursludur. Diğerleri ise kendi olanaklarıyla okumaktadır. Bu yeni durum karşısında burslu öğrenciler yeni ek yükümlülükler altına girerken kendi olanaklarıyla okuyanların büyük çoğunluğu da çok büyük parasal zorluklarla karşılaşacak ve hatta öğrenimlerini yarıda bırakmak zorunda kalacak. Bu öğrencilerin eğitim olanaklarının çok kısıtlı olduğu Türkiye'ye dönüp öğrenimlerine devam etmeleri ise zaten olanaksızdır.

Derneklerimiz ve Kampanya Eylemleri

İTÖF'e bağlı dernekler, yabancı öğrencilere uygulanan baskılara karşı sürekli olarak, NUS'un düzenlediği eylemlerde en aktif biçimde yer aldılar. Sene başından beri dernekler, kendi üniversitelerinde başarılı eylemler ve örgütlenmelere giriştiler. Bazı yerlerde olumlu sonuçlar aldılar. Aşağıda derneklerin yaptığı başarılı eylemlerin kısa özetlerini okuyucularımıza sunuyoruz.

CITY

City Üniversitesi Türk Öğrenci Derneği (TÖD), Üniversite Öğrenci Birliğinin sene başındaki genel kuruluna yabancı öğrencilerle ilgili bir karar tasarısı götürdü. Alınan karara göre oluşturulan Yabancı Öğrenciler Komitesi başkanlığına, City TÖD başkanı seçildi. Düzenlenen yağınasal toplantılara Londra Öğrenci Birliği'nden (LSO) konuşmacılar getirildi. Öğrenci Birliği'nin desteğiyle, yabancı öğrencilerin sorunları konusunda

Üniversite Senatosuyla görüşmeler yapıldı. Görüşmelerin sonunda Üniversite Senatosu, yerli-yabancı öğrenci ayırımının uzun süreli bir programla kaldırılması gerektiğini belirtti. İlk etap olarak, 1976-1977 dönemi üniversite harçlarının ne kadar olması gerektiği konusunda görüşmeler Öğrenci Birliğiyle Üniversite Senato'su arasında halen sürüyor.

City'deki Türkiye'den öğrenciler 12 mart yürüyüşüne diğer yabancı öğrencilerin de yağınasal olarak katılmasında büyük rol oynadılar.

NOTTINGHAM

Nottingham TÖD, okul ücretlerinin arttırılmasına karşı kampanyayı yürütmek için kurulan Komite'nin oluşmasında aktif rol oynadı. 18 şubatta, üniversitede çeşitli örgütlerden konuşmacıların katıldığı bir toplantıdan sonra kentte 50 kadar öğrenci bildiri dağıttı. Ayrıca yerel radyoda, gösterilerin amaçları

hakkında bilgi verilerek kamu oyu aydınlatıldı.

Ayrıca, yabancı öğrenciler üzerinde uygulanan ayırımlara karşı bir imza kampanyası açıldı. Bütün bu eylemlerde Nottingham TÖD ön saflarda rol aldı.

BIRMINGHAM

Birmingham TÖD, okulların da Yabancı Öğrenci Örgütleri Komitesi'nin (CCOSO) kurulmasında öncülük götürdü. BTÖD başkanı aynı zamanda CCOSO'nun Başkanlığına seçildi. Komitenin kurulduğu günden beri ortaya koyduğu eylemler kısaca şöyledir:

● Yabancı öğrencilerin üniversite harçlarının arttırılmasına karşı açılan imza kampanyası, başarıyla sürdürülüyor;

● İngiliz öğrencileri ile dayanışmayı güçlendirmek ve yabancı öğrencilerin sorunlarını açıklamak için 11-12 şubat tarihlerinde bir sergi açıldı.

● Üniversite Öğrenci Birliği'nin Genel Kurulu'na yağınasal olarak katılındı. Üniversite Öğrenci Birliğinin NUS içerisinde kalması sağlandı.

● 16 martta yabancı öğrencilerin sorunlarını kamuoyuna duyurmak amacıyla Birmingham'da bir yürüyüş düzenlendi.

LEEDS

Leeds Üniversitesi TÖD, Leeds'de Yabancı Öğrenciler Komitesi'nin kurulmasında aktif rol oynadı. Dernek Yönetim Kurulu'ndan bir üye bu komiteye girdi. 12 mart eylem günü için Üniversite Öğrenci Birliğinin desteği alındı ve geniş bir kitleyi eyleme çekmek için çalışıldı.

Ayrıca Yabancı Öğrenciler Komitesi'yle uyumlu olarak çağılan İrkçı Ayırımlarla Mücadele Alt Komitesi'nde de yine İTÖD derneğinden bir arkadaş görev aldı.

LOUGHBOROUGH

* LOUGHBOROUGH'DA DÜZENLENEN YÜRÜYÜŞTEN BİR GÖRÜNÜŞ *

Loughborough TÖD, sene başından beri yabancı öğrencilerin örgütlenmesi için yoğun biçimde çalıştı. Bu çalışmalar kısa sürede sonucunu verdi ve 13 ocak'ta Yabancı Öğrenciler Komitesi kuruldu. Komite, 18 şubatta Üniversite İdarisi ve Mali Dairesi önünde yağınasal bir miting düzenledi. "Eşit ücret, eşit eğitim", "Ayrıma hayır", "Eğitim kısıntı

ları = Ayrımcı harçlar" sloganları atıldı.

Loughborough'daki bazı sağ grupların NUS'dan çıkma girişimlerini Yabancı Öğrenciler Komitesi başarılı bir şekilde önledi. Öğrencilerin gerçek çıkarlarını savunan NUS'dan ayrılmanın, özellikle yabancı öğrencileri silahsız bırakacağı belirtildi.

*****

kültür ve sanat

*****

TÜRKÜLERİ SÖYLENECEK ROBESON'UN...

Aragon'un mısrağında olacağım
-gelecek güzel günleri anlatan
her mısrağında-
ve beyaz güvercininde Picasso'nun
ve Robson'un türkülerinde...
(N. HİKMET, 1950)

Sömürücü sınıflar, tıpkı Nâzım Hikmet gibi, çağdaşı ve kavga arkadaşı Paul Robeson'u da yıllar yılı gizlemeye çalıştılar halkımızdan. Adını anmamaya, sesini duyurmamaya, türkülerini unutturma ya özen gösterdiler. Sanki 77 yıldır böyle bir sanatçı yaşamıyordu dünyamızda. Burjuvazi'nin denetimindeki haberleşme araçları, böylesine kör ve sağır halktan yana sanatçılara karşı. "Sanat, sınıflar üstüdür" ya da "sanata politika karıştırmayın!" diye ahkâm ke sen demagoglara aldırmanın siz. Onlar böyle söylerken bile, en domuz sınıf güdükleriyle hareket ediyordular. Halkın gerçek sanatçılarına yaşama hakkı bile tanımazken, ciğeri beş para etmez adamları, gazino yosmalarına göklere çıkarıyor; emperyalizmin ihraç malı "star" ları allayıp pullayarak piyasaya sürüyorlar.

Bütün bunlar ne için? Gerçek sanatçının halk yığınlarına ulaşmasını önlemek için.

Bu çabalarında hepten başarısız oldukları söylenemez. Ama ne yapsalar kıramazlar devrimci sanatın gücünü. Halkın sanatçılarını yıldırılmazlar. Ferhat gibi dağları deler, Kerem gibi gölleri geçer, yine de halka, yığınlarla ulaşır gerçek sanatçının sesi... Nâzım Hikmet böyledir, Pablo Neruda böyledir, Picasso böyledir... Ve geçenlerde 77 yaşında yitirdiğimiz Amerikalı zenci sanatçı, barış ve özgürlük savaşçısı "kartal kanatlı kanarya" Paul Robeson böyledir...

"KARTAL KANATLI KANARYA"

Nâzım Hikmet'in, bir şiirinde "inci dişli zenci kardeşim/kartal kanatlı kanaryam" diye seslendiği Paul Robeson, 9 nisan 1898'de, Princeton, New Jersey'de doğdu. Dedesi bir köle, babası ise

genç yaşta güney eyaletlerinin köleci zulmünden kaçarak kuzeye sığınmak zorunda kalan bir papazdı.

Çocukluğu, ırk ayrımının en yoğun olduğu yıllarda, beyaz insanlardan soyutlanmış o kullarda, büyük baskılar altında geçti. Sayısız güçlüklerle karşı, öğrenimini sürdürmeyi başardı. Önce Rutgers Üniversitesi'nde edebiyat okudu. Sonra Columbia Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirerek New York'ta avukatlığa başladı. Ama, ırk ayrımı nedeniyle meslekte karşılaştığı çeşitli haksızlıklar ve baskılar yüzünden avukatlığı bırakmak zorunda kaldı. Yaşamının bundan sonraki bölümünü sanat çalışmalarına ve ezilen halkların özgürlük savaşına adanmıştı.

1928 yılında, daha o zaman Robeson adını bütün dünyaya tanıtan "Old Man River" şarkısını yarattı. Oscar Hammerstein'in yapıtından uyarladığı bu şarkının orijinalinde yer alan "Biraz sarhoş olsan sen, hapiste bulursun kendini" dizesini "Eğer biraz cesaret, biling gösterirsen sen..." diye değiştirdi. Devrimci sanatçının bilinçli işlevi işe karıştıyordu artık... Şarkı, ABD ve İngiltere'deki zencilerin özgürlük savaşına sembolik bir katkıydı ve bütün dünyada çok tutuldu.

YENİ BİR YILDIZ DOĞUYOR

Paul Robeson, daha sonra tiyatro ve sinema çalışmalarına yöneldi. İlk oyunculuk sınavını, Eugene O'Neill'in iki oyununda yüzakıyla verdi. Amerika'da yeni bir yıldız doğuyordu... Robeson'u, oyuncululuğunun doruğuna çıkaran oyun, kuşkusuz Shakespeare'in ünlü "Othello"su oldu. İlk kez 1930'da Londra'da oynadığında, "Moor" rolüyle hem dikkati çekti. "Othello", daha sonra New York'un Broadway Sahnesinde en uzun kalam bilen Shakespeare oyunu ünvanını kazandı(1943-44). Robeson, duyarak, yaşayarak oynadığı "Othello" için şöyle diyor:

"Othellonun sorunu, benim kendi halkımın sorunudur. Bir

kıskançlık sorunu olmaktan çok, bir ırk çatışması, bir onur sorunudur bu."

Bir yandan tiyatro çalışmalarıyla uğraşırken öte yandan sinema oyuncululuğuna da başlayan Robeson, 1930'lar boyunca çeşitli filmlerde rol aldı. Dudley Murphy yönetimindeki "İmparator Jones" filminde Brutus Jones rolüyle büyük başarı kazandı. James Whale yönetimindeki "Show Boat" filminde ise bas sesini bir kez daha etkili biçimde duyurarak şarkıcılıktaki ününü pekiştirdi.

SOVYET DOSTU

Robeson, 1934 yılında ilk kez Sovyetler Birliği'ne gitti. Orada gördükleri,

me, sömürüye ve ırkçılığa karşı yürüttüğü kavganın bir parçası olarak gördü. Şarkılarıyla bir yandan Amerika'nın güney eyaletlerindeki ırkdaşlarının yoksulluk ve ezilmişliğini dile getirirken, öte yandan bütün dünya insanların barış ve demokrasi savaşının, sömürden arınmış bir toplum düzeni kurma çabalarını bıkıp usanmadan destekledi, yüceltti.

1934'de oynadığı "Nehirden Kum Çekenler" (Sanders of the River) filmine, kurgu sırasında emperyalizmi övücü sahneler eklenmesi, Robeson'u çileden çıkardı. Bu, sanatçıya en büyük saygısızlıktı. Filmin promiyerini terkederek protestosunu yükseltti. Bu filmin gösterilmesini önlemek için yoğun çabalar harcadı. Aynı yıllar, ayrıcalıklı dinleyici toplulukları önünde şarkı söylemeye kararı aldı. O, yalnızca halkın sanatçısı olarak kalmak istiyordu.

"Nehirden Kum Çekenler"den çıkardığı dersle, daha sonraki filmi "Özgürlük Şarkısı" (Song of Freedom) kendi deneyimi altında yaptı. Bu filmiyle zencilerin gerçek yaşamını çarpıcı biçimde gözler önüne serdi. Hemen ardından, Güney Galler'deki bir maden köyünün

gördükleri, Robeson'un yaşamında yeni bir dönemin başlangıcı olur. Faşizme, savaşa, sömürüye karşı barışı, demokrasiyi ve insanlık onurunu savunmanın engin kıvancını yendi den ve daha derinden duyar ispanya dönüşü.

AMERİKA'YA DÖNÜŞ VE BİTMEYEN BASKILAR

Robeson 1938'de, uzun yıllar uzak kaldığı aynayurduna döner ve ertesi yıl "Amerikalılar İçin Balad" (Ballad for Americans) adlı parçasını ilk kez okur.

II. Dünya Savaşı sona erdiğinde, Robeson ABD'nin en ünlü sanatçılarından biriydi. Aynı zamanda, ırkçılığa karşı eşitlik ve demokrasi için yürütülen savaşın aktif bir savaşçısı... Bu eylemleri dolayısıyla Dünya Barış Komitesi'nin Büro üyeliğine seçildi ve barış hareketinin önde gelen sözcüleri arasında yer aldı. Ancak, bu çalışmaları yüzünden Amerikan emperyalistlerinin ve ırkçıların düşmanlığını kazandı. Amerika'da demokratlara ve tüm ilericiilere karşı açılan McCarthy'ci saldırı kampanyası sırasında ağır baskılara uğradı. Anti-komünist saldırılardan o da nasibini aldı. Ama, baskılara hiçbir zaman boyun eğmedi. Senatör Richard Nixon'un (daha sonraki Cumhurbaşkanı) "Komünistlere Karşı Kanun Tasarısı"na karşı çıktı, ABD'de işçi sınıfının siyasal örgütüne özgürlük tanınması için yürütülen kampanyaya aktif olarak katıldı. Sorguya çekildiği ünlü "Amerika'ya Karşı Eylemleri Araştırma Komisyonu" önünde, devrimci onurunu yükseklerde tutmasını bildi. Bütün baskılara karşın "Komünist Partisi üyesi olup olmadığı" yolundaki soruları yanıtsız bıraktı.

Zencilerin hiçbir zaman Sovyetler Birliği'ne karşı savaşmayacağını söylemesi, Amerika'da epey gürültü kopardı. Robeson'u yıldırma için bu kez kaba kuvvete başvurdular. 1949 yılının 4 eylül günü, bir çapulcu alayını New York yakınındaki Peekskill kentinde verdiğini açık hava konserine saldırttılar. Amaçlarına ulaşamayınca ekonomik baskı yöntemlerini denediler. Plak şirketleri, konser salonu sahipleri ve film işletmecileri sanatçıya boykot uyguladılar. Hiçbiri para etmedi! Sonunda çareyi, Robeson'un pasaportunu almakta buldular. Bu yüzden sanatçı, 1952 yılında kendisine verilen "Lenin Barış Ödülü"nü almak için Moskova'ya gidemedi.

NÂZIM İÇİN KAMPANYA...

Düzmece bir davadan mahkûm edilen Nâzım Hikmet, bu haksızlığı protesto etmek için 1950'de Bursa Cezaevi'ne girdi. (Arkası 4.de)

MOSKOVA

HALKININ

1958 YILINDA

BARİŞ VE

ÖZGÜRLÜK

SAVAŞÇISI

ROBESON'U

SEVGİYLE

KUCAKLAYIŞI...

rinden çok etkilendi. "Sanki yeni bir dünyadayım" diyordu. "İnsan olmanın gururunu ilk kez duyuyorum". Robeson bunları söylerken, her türlü ezgi ve baskının yok edildiği "yeni toplum düzeni"ne duyduğu içten özlemi dile getiriyordu. O, ölünceye dek Sovyetler Birliği'ne derin bir saygı duydu ve bu ülkeyi her ziyaretinde yığınsal bir sevgiyle kucaklandı. Biricik oğlu Paul Jr.'ı, ırk ayrımının bulunmadığı, eşitlik toplumu Sovyetler'de okutarak, sosyalist düzene beslediği engin güven duygusu mu anlamlı bir biçimde simgeleştirdi.

Paul Robeson soyut bir sanat anlayışından uzak durdu. O, sinema, tiyatro ve şarkı yoluyla yapmak istediklerini, bütün insanlığın emperyaliz-

yaşantısını canlandıran "Gururlu Vadi" (Proud Valley) adlı belgesel filmini yaptı.

İSPANYOL YURTSEVERLERİYLE...

1937'de İspanya'ya gitti. İç-savaş yılları... İspanyol yurtseverleri ve Uluslararası Tuğay'ın bayrağı altında birleşen bütün dünyanın namuslu insanları, cumhuriyetçilerin ve sosyalistlerin safında, Franco faşistlerine karşı ölüm-kalım savaşı veriyor... Robeson'un bu savaşta ki safı çoktan bellidir. Madrid'teki kamplarda, hastahanelerde yurtseverleri yüklediren şarkılar söyler, İspanyol halkıyla enternasyonal dayanışmasını dile getirir. İspanya'daki iç-savaş ve orada

bulunmalarını özellikle rica ediyoruz.

Yarışmanın kuralları şöyledir:

- Yarışma, tüm ilgilenenlere açıktır.
- Hazırlanacak amblem bir afiş boyuna büyütmeye müsait olmalıdır.
- Amblem'de "İTÖF" ibaresi yer almalıdır.
- Yapıtlar A4 kağıdı boyutlarında hazırlanmalıdır.
- Yapıtlar nisan 1976 içinde elimize ulaşmış olmalıdır.

Yarışmaya katılacak olan arkadaşlara başarılar diler, şimdiden teşekkür ederiz.

İTÖF Amblem Yarışmasına Katılalım!

İTÖF üyelerinin uzun süreden beri ortak bir özlemine haline gelen İTÖF Amblemi, son olarak 13. Genel Kurul'da gündeme girmiş ve örgütümüzün birliğini simgeleyecek böyle bir amblemin hazırlanması için Yönetim Kurulu'na dilekte bulunulmuştu. Genel Kurul'da belirtilen bu eğilime uygun olarak amblem için bir yarışma açılmıştır.

Yarışma, Türkiye'de ve Avrupa'nın diğer ülkelerinde bulunan tüm ilgilenenlere açıktır. Gerek Türkiye'de, gerekse Avrupa'da bulunan sanatçılarımızın, mimar, dekoratör arkadaşların bu yarışmaya yapıtlarıyla katkıda

KORKU

Bize türkülerimizi söyletmiyorlar Robson
inci dişli zenci kardeşim
Kartal kanatlı kanaryam

Türkülerimizi söyletmiyorlar bize.

Korkuyorlar Robson
Şafaktan korkuyorlar,
Görmekten, duymaktan, dokunmaktan korkuyorlar.
Yağmurda çırpılak yakanır gibi ağlamaktan,
sımsıkı bir avyayı dişler gibi gülmekten korkuyorlar.
Sevmekten korkuyorlar, bizim Ferhad gibi sevmekten
(Sizin de bir Ferhadınız vardır, elbet Robson, adı ne?)
Tolumdan ve topraktan korkuyorlar,
akan sudan ve hatırlamaktan korkuyorlar.
Ne iskonto, ne komisyon, ne vade isteyen bir dost eli
sıcak bir kuş gibi gelip konmanın ki avuçlarının içine.
Ümitten korkuyorlar Robson, ümitten korkuyorlar, ümitten.
Korkuyorlar kartal kanatlı kanaryam
Türkülerimizden korkuyorlar.

Nâzım Hikmet, 1949

ŞİLİ'DEKİ TÜM POLİTİK TUTUKLULAR SERBEST BIRAKILMALIDIR

Şili'de onbinlerce ileri ciyi birkaç gün içinde öldürmek, demokratik halk iktidarını zorla devirmek gibi insanlık tarihine kara harflerle yazılacak suçları işleyen faşist cuntanın, Şili halkının gerçek ve kalıcı önderlerini sözde "mahkeme"lerde yargılamaya kalkması bütün dünyada tepkilerle karşılandı. Darbeden sonra 27 Eylülde tutuklanan, "Unitad Popular"ın liderlerinden Şili Komünist Partisi Genel Sekreteri Luis Corvalan insanlık dışı işkencelere uğramış, sağlık dışı koşullarda günümüze kadar tutulmuştur. Faşist Cunta, bu yolla sağladığı rumu bozuk olan Corvalan'ı ölüme terk etmek istedi. Fakat Şili halkının bu yiğit evladı "Yaşamayı seviyorum ama haklı bir dava uğruna ölmekten korkmuyorum." diyerek cesurca direndi. Corvalan'ı bir zindandan diğerine sürmekle öldürmeyeceğini anlayan Cunta, onu 22 mart pazartesi günü Leipzig örneği "mahkeme"ye çıkardı. Cunta'nın göstermelik "mahkeme"lerine, başta sosyalist ülkeler olmak üzere tüm ilericiler, uluslararası demokratik kuruluşlar ve dünya öğrencileri'nin demokratik örgütü Uluslar

arası Öğrenciler Birliği (UÖB) karşı çıktılar. Şili'li yurt-severlerle dayanışmalarını belirttiler.

22 martta Luis Corvalan'ın özgürlüğüne kavuşması için in giltere Şili Büyükelçiliği önünde bir gösteri düzenlendi. İTÖF'ün de katıldığı gösteride Britanya'daki demokratik güçler Şili'deki faşist Cunta'yı protesto ettiler. Şili'deki bütün politik tutukluların ve Luis Corvalan'ın serbest bırakılması, insanlık dışı uygulamalara son verilmesini istedikler.

Faşist Cuntanın ulusal ve uluslararası düzeyde gittikçe soyutlandığı günümüzde, faşizme karşı savaşılan Şilili yurt-severlerle dayanışmayı arttırmak gereklidir. 1933'lerin "Leipzig Mahkemesi"ni geri getiren Cunta'ya kendi sonunun "Nürenberg Mahkemeleri"nde olacağını hatırlatmak bütün ilericilerin görevidir.

SAĞLI-"SOL"LU SALDIRILAR SÜRÜYOR

(Başlı 1.de)
yoluyla ve "kulaktan-kulağa" çalışmaktan hoşlanıyorlar. Gerçi İTÖF'ün bu ibrikçi takımıyla organik bağı yoktur. Örnecek kafalı bu fanatik azınlık, örgütümüzün dışında ve de oldukça dağınıktır. Böylece, İTÖF'ü bölmek ve olabirirse yıkmak umudunu hep taşıyageldiler.

İngiltere'deki sağcı "önder"lerin, yerli-yabancı karanlık örgütlerle organik bağları, Türkiye'deki gerici basınla yakın ilişkileri vardır. İTÖF aleyhine uydurdukları haberleri zaman zaman bu gazete

lere ucurarak, varlıklarını kanıtlamaya çalışırlar. Türkiye'de adı-sarı bilinmeyen, okunmayan bu tesleme gazeteler de bu yalanları yayarak dünyalıklarına sağlarlar.

Son günlerde, bu türden iki gazete geçti elimize. Biri islâmcı, öteki faşist... Her satırında Atatürk'e düşmanlık kusan islâmcı gazetenin kapağında, Ecevit'i "anarşizm körüküsü" gibi gösteren bir resim ve koca bir başlık yerallıyor: "CHP KAPATILMALIDIR!" MHP'nin organı durumundaki "haftalık"ta ise, Türkiye işçi sınıfının devrimci sendikal örgütü DISK, "Dinsiz İnansız Soytarılar Kabilesi" olarak tanıtılıyor! İşte, İTÖF'ün "muhalif"lerinin yaslandığı güçler bunlar! Şimdi gelelim bu gazetelerin İTÖF'le ilgili yayınlarına...

Sözünü ettiğimiz "ceride"lerden müslüman geçineni, İTÖF'ün son Genel Kurul Toplantısını Maocuların dağıttığını öne sürüyor ve "Kongresi ni yapamayan örgütün dağıldığı" yalanını yazıyor. Sonra da, İngiltere'deki "vatansever memleket çocukları"nın, yeni bir "talebe cemiyeti" kurma hazırlığı içinde olduklarını muştuluyor!

Oysa, İngiltere'deki öğrenci arkadaşlar pek iyi biliyorlar ki, Maocularar İTÖF'ün ne Kongresini, ne de örgütünü dağıtılabilmişlerdir. İTÖF, son Genel Kurul Toplantısından da ha da güçlenmiş olarak çıkmıştır.

MHP'nin haftalık organı da

(Başlı 1.de)

nus, Irak, Suriye, Fas, Lübnan Öğrenci Birliklerinin katılımıyla, kalabalık bir toplulukla yapıldı. Mitingde, Türkiye'de faşizmin tırmanışı, işçi sınıfı, tüm çalışanlar ve ilericiler güçleri üzerinde uygulanan anti-demokratik baskılar sergilendi. Tours'daki ve Fransa'daki işçi ve öğrencilerimizle, fransız ve diğer uluslardan ilericiler güçlerin dayanışması belirtilerek, Fransız Hükümeti'nin faşist saldırılara karşı aktif tedbir alması istendi.

14 mart pazar günü ise İTÖB-Paris şubesi bir anti-faşist miting düzenledi. Mitingin açış konuşmasında İTÖB-Tours'dan gelen öğrenciler, Tours'daki anti-faşist mücadele yi anlattılar. Mitingde daha sonra faşizmin genel niteliği, Türkiye'de faşist ve neo-faşist uygulamalar, 12 Mart ko-

nuları üzerinde konuşmalar yapıldı.

İTÖB-Paris'in düzenlediği miting, demokratik hak ve özgürlüklerin böylesine çiğnenmediği bir ortamda bile bozgunculuktan şaşmayan maocuların sabotajına rağmen başarıyla yapıldı. Maocular, Tours'daki miting sırasında ilân edilen Paris mitinginin yapılacağı günden bir gün önce, bir "anti-faşist toplantı" düzenleyerek mitingi sabote etmek istediler. 13 mart cumartesi akşamı düzenledikleri toplantıya, 20 kadar maocu katıldı. Toplantıya giden ilericiler işçi ve öğrenciler, maocuların bozgunculuklarını yüzlerine haykırdılar.

Bu olay maocuların hangi çevrelere hizmet ettiğini bir kez daha gözler önüne serdi. En gerici güçler, egemen sınıflar, yalnızca faşist komandoları değil, maocuları, sapık akımları da ilericiler güçlerin üstüne sürüyorlar. Hergün somut bir örneği ortaya çıkan bu olaydan tüm devrimciler ders çıkarmalıdır.

Türküleri

(Başlı 3.de)

nde açık grevine başlamıştı. Türkiye'de ve bütün dünyadaki ilericiler, Nâzım Hikmet'i zindandan kurtarmak için çaba gösteriyorlardı. Robeson'da bu kampanyaya katıldı. Kendi bağındaki dertlere ve Amerika'daki yoğun baskı ortamına karşın, sesini cesaretle yükseltti. O, Amerika'nın ilericiler kamuyuna şöyle sesleniyordu:

"Amerikan ulusunun bütün ilericiler güçleri, büyük ozanı kurtarmak için birleşmelidir. Amerikan ulusunun kültürünü gerçekten seven yazarlarımız, ressamlarımız, protesto sesini yükseltmelidir. Sesimizi, onu susturmak isteyenler gibi Nâzım'da duyacaktır. Hemen harekete geçerseniz, büyük ulusal ozanı, Türkiye emekçileri, Amerika ve bütün dünya için kurtarabiliriz."

VE KİTAPIN SONU...

Robeson'un yaşı ilerlemiş; savaşlarla, fırtınalarla yıpranan vücudu yorgun düşmüştü. 1963'te hastalandı. Bir süre Alman Demokratik Cumhuriyeti'nde tedavi gördükten sonra anayurdu Amerika'ya döndü. 1965'de, 44 yıllık hayat arkadaşı Eslanda'yı yitirdi. Artık "kitabın sonu"na yaklaştığının bilincindeydi. Ajanlar, acı haberi 23 ocakta bütün dünyaya duyurdular:

"Barış savaşçısı Robeson öldü."

O'nun ölümü, yalnız sanat dünyası için değil; barış, demokrasi ve toplumsal ilerleme yanlısı tüm ilericiler insanlık için büyük bir kayıptır.

Anısı önünde saygı ile eğiliyoruz...

FAŞİST SALDIRILAR

MÜFETTİŞLİK

(Başlı 1.de)

öğrenciye "İTÖF'den uzak durun", "öğrenci örgütlerine girmeyin" gibi tehditler savrulmuş, İngiltere'deki Türkiye öğrencilerinin tek demokratik kitle örgütü olan İTÖF'e dil uzatılmıştır.

İTÖF'e karşı girişilen bu saldırıların amacı açıktır. Bir yandan öğrencilere anti-demokratik baskılar yapılırken, diğer yandan da öğrencilerin örgütlenerek haklarını aramalarına set çekilmek istenmektedir.

Şurası iyi bilinmelidir ki, İTÖF bu tür saldırıları göğüsleyecek, kitlesinin haklarını arayacak güçte ve kararlılıktadır. Kendi sorunlarının ancak örgütlenerek çözümleneceğinin bilincinde olan öğrenci kitlesi, Müfettişliğin baskılarına karşı direnirken, kendi örgütünü de gözbebeği gibi koruyacaktır.

DERNEKLERİMİZDEN HABERLER

Birmingham

● KÜLTÜR GECESİ

Birmingham TÖD 19 mart 1976 cuma günü, bir "Kültür ve Eğlence Gecesi" düzenlendi. Birmingham TÖD Bitlis Halk Oyunları ekibinin ve Korosunun halk kültüründen örnekler verdiği gecede, ayrıca Şilili bir devrimci söylediği halk türküleriyle, Şili halkının yaşamını, mücadelesini dile getirdi.

Londra

● BAŞARILI SEMİNER

İmperial College TÖD, 12 mart 1976 cuma günü Queen

Mary College TÖD ile ortaklaşa "Faşizm" konulu bir seminer düzenledi. Seminere katılan İTÖF Başkanı, faşizm tehlikesine karşı tüm ilericilerin güçbirliğinin ve Britanya'daki Türkiye öğrencilerinin ilkeli birliğinin sağlanmasının önemini belirtti.

Manchester

● EĞLENCE GECESİ

Manchester TÖD, 6 mart cumartesi günü, bir kültür ve eğlence gecesi düzenledi. Folklor ve koro ekiplerinin katıldığı gecede, İTÖF Yönetim Kurulu üyesi bir arkadaş "Halk Kültürü" üzerine bir konuşma yaptı.

Leeds

● KONGRE YAPTI

5 mart cuma günü, Leeds TÖD Yıllık Olağan Genel Kurulu toplandı. Genel Kurul, Leeds'deki Türkiye öğrencilerinin örgütlenmesi açısından büyük bir aşama oldu.

Sussex

● EĞLENCE GECESİ

Sussex Türk Öğrenci Örgütü 10 mart 1976 tarihinde Brighton Politeknik'teki Türkiye öğrencileriyle ortaklaşa bir "Türk Gecesi" düzenledi. Sussex Üniversitesi Van halk oyunları ekibinin ve İngiltere Türkiye Kadınlar Birliği Korosunun katıldığı gecede Türkiye'yi ve kadınlarımızı tanıtan bir sergi düzenlendi.